

Dirbtinio intelekto pagrindu atlikta analizė atskleidė sisteminę ataką prieš Europos demokratiją ir parodė, kad tarp labiausiai nemėgstamų Europos politikų - Andrius Kubilius, o svarbiausios Rusijos informacinio karo atakų kryptys - Europos gynybos planas ir Europos demokratija.

Pasitelkus „Repsense Adler AI“ platformą, ištirta daugiau kaip šimtas tūkstančių publikacijų interneto ir socialinėje žiniasklaidoje apie Europos Parlamentą ir jo narius Rusijoje, keliasdešimt tūkstančių - apie EP veiklą Lietuvoje, dar per 100 000 pranešimų ištirta ieškant Rusijos dezinformacijos taikinių Europos žiniasklaidoje.

„Šis tyrimas svarbus siekiant suvokti informacinio karo mastus ir kryptis tiek Europos, tiek Lietuvos visuomenei. Abejojama pačia Europos demokratija, ir geriau suprastami tai, galėsime lengviau atsispirti,“ - sakė EP biuro Lietuvoje vadovė Daiva Jakaitė.

Siekdama pakirsti demokratijos teisėtumą, Rusija bando diskredituoti Europos Parlamentą ir Europos Sąjungą, šmeiždama politikos lyderes moteris, iškilusius ES fondų valdymo trūkumus pateikdama kaip visuotinai būdingus, o EP narius nuvertindama kaip atitrūkusius nuo visuomenės iššūkių.

„Sunku tai vadinti propaganda - tai pilnavertis informacinis karas,“ - sakė Mykolas Katkus, įmonės „Repsense“ vadovas. „Rusija koordinuotas kampanijas taiko visur, tikras naujienas paversdama toksiniais naratyvais, kurie nuodija demokratinį diskursą.“

Ypač puolamas Europos Komisijos gynybos komisaras, buvęs EP narys A. Kubilius - jis minimas 58 proc. Rusijos žiniasklaidos pranešimų apie Europos Parlamento narius iš Lietuvos ir vadinamas „karo kurstytoju“ dėl siekio stiprinti Europos gynybinius pajėgumus.

Dezinformacija pritaikoma prie vietos aktualijų. Pavyzdžiui, Italijoje skleidžiami melagingi pasakojimai apie mafijos įsiskverbimą į ES fondus, Vengrijoje Briuselis kaltinamas „vengrofobija“, o keliose ES valstybėse Europos pasirengimo gynybai iniciatyva „ReArm Europe“ vaizduojama kaip europiečių apiplėšimas.

Lietuvos žiniasklaida yra atspari melagienoms, tačiau tyrimas atskleidė, kad Lietuvoje „Facebook“ yra didžiausias mūšio laukas su daugiau kaip 3 500 EP paminėjimų, nors EP atstovai minimi 106 kartus rečiau nei nacionaliniai politikai. Kita vertus, keli prorusiški portalai Lietuvoje aktyviai platina melagingas žinias.

„Europos Parlamentas atstovauja 450 milijonų piliečių. Kai jis yra puolamas, pati

demokratija yra apgultyje,” – pabrėžė D. Jakaitė. „Tačiau tyrimas taip pat rodo, kad šioms kampanijoms galima efektyviai pasipriešinti turint tinkamus išteklius ir koordinaciją.“

Tyrimą „Europos Parlamentas Rusijos akimis: informacinis karas prieš Europos demokratiją“ atliko Lietuvos duomenų bendrovė „Repsense“ Europos Parlamento biuro Lietuvoje užsakymu. Tyrimas buvo vykdomas nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2025 m. birželio 1 d., jo metu išanalizuota daugiau nei 250 000 turinio vienetų. Tai – išsamiausia iki šiol atlikta Rusijos informacinių operacijų prieš Europos Parlamentą analizė, derinanti didžiųjų duomenų analitiką su kokybiniu ekspertų vertinimu.

